

श्रूत्य (von **श्रूल**) adj. zum Bratspiess gehörig, daran gebraten u. s. w. P. 4, 2, 17. AK. 2, 9, 45. H. 413. HALĀJ. 2, 168. KĀTJ. ÇR. 20, 8, 4. HARIV. 8439. fg. (°श्रूल die neuere Ausg.). Suçr. 1, 73, 1. 230, 18. 2, 340, 14. VĀGH. 1, 7, 37. BHĀṬ. 4, 9.

श्रूत्वाण m. N. pr. eines dämonischen Wesens KAUC. 56.

श्रूष, **श्रूषति** (प्रसवे) Dhātup. 17, 28. सूष् v. 1.

श्रूष (von **श्रम्**) 1) adj. a) (pfeifend) gellend, klingend: प्र विल्लवे श्रूषमेतु मन्म RV. 1, 134, 3. 10, 34, 6. घर्क 6, 4. घोष 3, 7, 6. 6, 10, 2. — b) schnaubend, muthig: सतन् RV. 3, 49, 2. प्र कृष्टिर्वै श्रूष ऐति शौरवत् 9, 71, 2. — 2) m. a) (heller Ton) Klang, klingendes Lied u. s. w., Jubel: इन्द्राय श्रूषमर्चति RV. 1, 9, 10. 10, 96, 2. 120, 8. 133, 1. प्र मन्महे श्रूषम् 1, 62, 1. — 131, 2. 3, 34, 1. 5, 41, 7. 10, 6, 12, 4. 68, 3. 7, 23, 5. श्रूषस्य मन्मभिः 8, 63, 1. 10, 6, 3. सुवितस्य 31, 3. — VS. 22, 30. KĀTH. 33, 10 bei WEBER, Na x. 2, 330. — b) Hauch, Lebenskraft: नाभ्या एवास्य श्रूषो ऽस्रवत् (vgl. VS. 21, 54) ÇAT. BR. 12, 7, 4, 7. श्रूषो नामास्यमृता मर्त्येषु TBR. 3, 10, 8, 4. parox. VS. 21, 36. 54. इन्द्रियं श्रूषमिन्द्रे वयो दधत् 28, 41. — c) N. pr. eines Mannes TBR. 3, 10, 8, 15. Ind. St. 4, 373. — 4) n. = बल Nigh. 2, 9. = सुख 3, 6. श्रूषे du. RV. 9, 97, 54 dunkel.

श्रूषन् loc. श्रूषणि s. u. 1. श्रू.

श्रूष्य (von **श्रूष**) adj. klingend, jauchzend: वचस् RV. 1, 34, 3. स्तोम 7, 66, 1. 5, 86, 6.

श्रृङ्गल 1) m. f. (श्री) und n. TRIK. 3, 5, 22. a) Kette, Fessel AK. 2, 8, 2, 9. TRIK. 2, 8, 40. 3, 3, 407. H. 1229. an. 3, 688. MED. I. 140. HALĀJ. 2, 68. मुखश्रृङ्गलकर्षिणा: (स्तम्बेरमाः) RAGH. 5, 72. लोकश्रृङ्गलबद्ध MĀRK. P. 123, 13. BHĀG. P. 10, 3, 49. Gewöhnlich श्रृङ्गला f. VARĀH. BRH. S. 89, 1. 93, 42. संसारवासनाबन्ध ° GĪR. 3, 1. बद्धाविव मारश्रृङ्गलया KATHĀS. 7, 62. प्रुनी °वद्धा 13, 118. खलसंवाद ° 24, 210. °पाश 23, 204. 63, 194. 71, 52. 80, 31. धर्ममर्यादा ° 91, 54. 101, 179. WEBER, KRISHNĀG. 268. Spr. (II) 2680. PRATĀPAR. 103, a, 4. °बन्धन DAÇAK. 23, 21. 77, 14. BHĀG. P. 6, 16, 12. Unbestimmt welches Geschlechts BHĀṬ. 9, 90. am Ende eines adj. comp. KATHĀS. 27, 169. — b) Mannsgürtel AK. 2, 6, 3, 10. TRIK. H. 663. H. an. MED. — 2) f. ई Asteracantha longifolia Nees. (कोकिलाना) RĀGAN. im ÇKDr. — Vgl. उत्कृङ्गल, कटि°, कन्दर्प°, दीप°, वज्र°, वाट°, वि°, विष्णु°.

श्रृङ्गलक (von **श्रृङ्गल**) m. ein an den Füßen gefesseltes junges Kamel P. 5, 2, 79. AK. 2, 9, 76. H. 1233. HĀR. 81. HALĀJ. 2, 125. ÇIC. 12, 7. — Vgl. वज्रश्रृङ्गलिका und भाषाश्रृङ्गलक unter रास 4).

श्रृङ्गलतोदिन् m. N. pr. eines Mannes gaṇa बाह्वादि zu P. 4, 1, 96. — Vgl. शार्ङ्गलतोदि.

श्रृङ्गल्य (von **श्रृङ्गल**), °पति fesseln DAÇAK. 23, 17. श्रृङ्गलित DHANĀGĀJA im ÇKDr.

श्रृङ्गाणिका f. Rotz ĀPAST. 1, 16, 14. श्रृङ्गाणिका, शिङ्गाणिका und सि° v. 1.

श्रृङ्ग UNĀDIS. 1, 125. m. n. gaṇa अर्थचादि zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 5, 12. SIDDH. K. 231, a, 1 v. u. 1) n. a) Horn AK. 2, 9, 100. 3, 4, 23, 58. H. 1264. an. 2, 50. MED. g. 23. fg. HALĀJ. 2, 112. 123. 4, 79. 3, 69. am Ende eines adj. comp. f. श्री (MBh. 1, 6662. 9, 2003. 13, 3815) und ई (JĀGĀN. 1, 204. MBh. 3, 12727. 7, 2204. 13, 3795. KATHĀS. 37, 74. MĀRK. P. 110, 43) P. 4, 1, 55. Accent eines adj. comp. auf श्रृङ्ग 6, 2, 15. — RV. 1, 140, 6. 163, 11. 2, 39, 3. 3, 8, 10. 4, 58, 3. शिशानो वृषभो यथायि: श्रृङ्गे दर्विधत् 8, 49, 13.

श्रृङ्गस्य श्रृङ्गमूर्विषा वि पत्रये 8, 73, 5. 5, 89, 3. AV. 2, 32, 6. 8, 6, 14. श्रृङ्गाभ्यां रत्नं श्रूषति 9, 4, 17. AIT. BR. 4, 17. ÇAT. BR. 1, 8, 1, 5. पेलस्य TS. 6, 2, 8, 4. 7, 5, 1, 1. गो° KAUC. 31. ईक° AV. 8, 7, 4. दि° KAUC. 45. सईस° RV. 5, 1, 8. 7, 33, 7. — SHADY. BR. 6, 9 in Ind. St. 1, 41. M. 4, 67. 5, 121. °च्छेद R. 2, 61, 14. 77, 20. 3, 49, 21. 5, 11, 7. NṢ. TĀP. UP. in Ind. St. 9, 144. 149. 136. RAGH. 16, 13. ÇĀK. 39. 144. VARĀH. BRH. S. 61, 7. श्रृङ्गात्तन्निमा विप्रा: RĀGA-TAR. 3, 460. श्रृङ्गसाम° adj. als Beiw. Vishṇu's R. 6, 102, 17. Horn zum Blasen AV. 20, 129, 10. BHĀG. P. 10, 11, 31. °रव 12, 1. ध्मातः श्रृङ्गाणि 7. °वाद्य H. c. 83. °वेत्रकार und °वाद्यप्रिय als Beiw. Kṛṣṇa's PĀNĀK. 4, 8, 113. zum Trinken KĀTH. 27, 2. zum Schröpfen Suçr. 1, 39, 17. 19. 363, 4. 2, 33, 20. श्रृङ्गाणां रत्नं हरेत् 408, 12. — b) = शशश्रृङ्ग KUSUM. 23, 8. — c) Häuzahn des Elefanten R. 5, 11, 7. KĀM. NĪTIS. 14, 34. — d) Spritze, = क्रोडाभ्युपत्य (°क) H. an. MED. VIÇVA bei UGÉVAL. zu UNĀDIS. = जलपत्रक UTPALINI ebend. RAGH. 16, 70. — e) Berggipfel AK. 2, 3, 4. 3, 4, 27. 9, 39. TRIK. 2, 3, 2. H. 1032. H. an. MED. HALĀJ. 2, 11. 5, 35. UTPALINI a. a. O. शैल° MBh. 1, 1164. 3, 2437. 2540. 12129. सश्रृङ्ग इव पर्वतः 5, 7275. R. 2, 54, 29. 5, 11, 7. MEGH. 14, 33. 39. RAGH. 13, 26. Spr. 2731. (II) 2094. 3466. VARĀH. BRH. S. 12, 6. KATHĀS. 23, 207. DAÇAK. 73, 5. वल्मीक° KĀKIKH. 33, 35 (nach AUFRICHT). PĀNĀK. 9, 7. — f) Thürmchen eines Tempels, Palastes u. s. w.: प्रासाद-वर्षश्रृङ्गस्य MBh. 1, 2821. वेष्म° R. GORR. 2, 33, 4. विमान° KUMĀRAS. 7, 40. 63. ÇĀK. CH. 141, 11. VARĀH. BRH. S. 56, 23. 26. PĀNĀK. 10, 8. BHĀG. P. 10, 71, 33. — g) Horn des Mondes: (सोमस्य) प्रकृतिष्ठति श्रृङ्गाः HARIV. 12793. R. 5, 11, 7. VARĀH. BRH. S. 4, 8. 14. 17. 21. 47, 16. fg. श्रृङ्गा-नति GAṆIT. ÇRĀṆGONNATJADH. 3. Verz. d. Cambr. H. 31. 39. 42. 37. Comm. in der Einl. zu SŪRJAS. 10. श्रृङ्गान्नमन ebend. Horn eines in der Form eines Halbmondes aufgestellten Heeres MBh. 6, 2413. — h) die weibliche Brust BHĀG. P. 5, 2, 11. — i) Lotusblüthe ÇABDAR. im ÇKDr. — k) Agallochum (अगुरु) H. c. 129; vgl. श्रृङ्गज. — l) Spitze, das äusserste Ende überh.: eines Pfeils AV. 4, 6, 5. eines Bogens KUMĀRAS. 2, 64. नखस्य GĪR. 1, 8. einer Flamme; daher unter den स्वल्तो नामधेयानि NIGH. 1, 17. — m) Gipfel so v. a. der Hervorragendste —, Beste in seiner Art: (मथुरा) श्रृङ्गे पृथिव्या: so v. a. der schönste Punkt auf Erden HARIV. 6424. Hierher und zu n) die Bedeutungen उत्कर्ष TRIK. 3, 3, 70. H. an. MED. VIÇVA a. a. O. प्राधान्य AK. 3, 4, 27. प्रभुत्व H. an. MED. — n) das Horn als Bild des erwachten Selbstgefühls: अवाप्य पृथिवीं कृत्स्नां न ते श्रृङ्ग-मवर्धत MBh. 3, 1126. श्रृङ्गं परेषामुत्कृष्टम् RAGH. 9, 62. — o) das erste Erwachen des Gefühls der Liebe: श्रृङ्गे हि मन्मथोद्देहः (zur Erklärung von श्रृङ्गार) SĪH. D. 210. — p) Zeichen (चिह्न) TRIK. 3, 3, 70. H. an. MED. — q) = तीक्ष्ण (very sharp WILSON) und उर्ध्व (minutely fine WILSON; dieses wäre सूत्रम्) ÇABDAR. im ÇKDr. — 2) m. a) eine best. Pflanze, = कूर्चशीर्ष (°क) AK. 2, 4, 3, 8. H. an. MED. VIÇVA a. a. O. eine best. giftige Pflanze Z. d. d. m. G. 9, 674; vgl. शार्ङ्ग 1) b). — b) N. pr. eines Muni ÇABDAR. im ÇKDr. — 3) f. ई gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. वर्णादि zu 2, 82. a) ein best. Fisch H. an. MED. HALĀJ. 3, 37. VIÇVA und UTPALINI a. a. O. = मधुरस्य प्रिया AK. 1, 2, 3, 25. H. 1347. = ग्राम्यमधुरिका HĀR. 186. — b) Bez. verschiedener Pflanzen: = विषा AK. 2, 4, 2, 18. H. an. MED. Trapa bispinosa VIÇVA a. a. O. = वृषभ, शृषभ AK. 2, 4, 2, 4. H. an.